

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 sierpnia 2017 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że:

1) K. F. jako spadkobierca ponosi wraz z J. K. odpowiedzialność za zobowiązania spadkodawczyni S. Z. zmarłej dnia 5 października 2013 r. z tytułu nieopłaconych składek na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego w łącznej kwocie 3.604,08 zł (za okres od stycznia do lipca 2001 r., od sierpnia do grudnia 2007 r., od marca do sierpnia 2008 r. w tym należność główna w kwocie 2.054,08 zł, odsetki za zwłokę liczone na dzień 5 sierpnia 2013 r., w kwocie 1.274,77 zł, koszty upomnienia w kwocie 88 zł – po uwzględnieniu wpłaty dokonanej w dniu 13 stycznia 2017 r. plus 187,80 zł z tytułu odsetek od wpłaty dokonanej po terminie wyznaczonym w decyzji nr (...)).

Organ rentowy wskazał, że zgodnie z postanowieniem Sądu z dnia 14 października 2015 r. o dziale spadku K. F. nabyła spadek do wysokości $\frac{3}{4}$ części wartości lokalu mieszkalnego, a zatem ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spadkodawczyni w stosunku do wysokości udziału spadku czyli do kwoty 69.375 zł.

2) J. K. jako spadkobierca ponosi wraz z K. F. odpowiedzialność za zobowiązania spadkodawczyni S. Z. zmarłej dnia 5 października 2013 r. z tytułu nieopłaconych składek na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego w łącznej kwocie 1.708,43 zł (za okres od stycznia do lipca 2001 r., od sierpnia do grudnia 2007 r., od marca do sierpnia 2008 r.; w tym należność główna w kwocie 773,83 zł, odsetki za zwłokę liczone na dzień 5 października 2013 r., w kwocie 884 zł, koszty upomnienia w kwocie 56 zł – należność uregulowana w dniu 12 września 2016 r.).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podkreślił, że w dniu 12 września 2016 r. J. K. dokonał wpłaty w wysokości 1.709 zł na spłatę zadłużenia wynikającego z decyzji nr (...), regulując tym samym całość zobowiązań, za które odpowiadał, a w dniu 13 stycznia 2017 r. K. F. dokonała wpłaty w wysokości 1.708,43 zł na spłatę zadłużenia wynikającego z decyzji nr (...), regulując tym samym część zobowiązań, za które odpowiada.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że K. F. nabyła spadek w $\frac{3}{4}$ części i tym samym ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spadkodawcy w stosunku do wysokości udziału w spadku czyli do kwoty 69.375 zł. Należność spadkodawczyni wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych po dokonanej w dniu 13 stycznia 2017 r. wpłacie wynosi 3.416,85 zł, to zgodnie z obowiązującymi przepisami, ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe do tej wysokości.

J. K. nabył spadek w $\frac{1}{4}$ części i ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spadkodawczyni w stosunku do wysokości udziału spadku czyli do kwoty 23.125. zł.

(decyzja k.75 – 76 akt ZUS)

W dniu 20 września 2017 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie K. F. od ww. decyzji, w którym wskazała, że nie zgadza się z jej treścią.

K. F. podniosła, że na mocy postanowienia Sądu z dnia 18 kwietnia 2014 r. nabyła spadek w $\frac{1}{4}$ części, a zatem może ona odpowiadać za długi w $\frac{1}{4}$, a nie w $\frac{3}{4}$ części. Fakt zaś nabycia mieszkania od M. Z. w dniu 18 czerwca 2014 r. nie pozostaje w związku z nabyciem spadku w dniu 18 kwietnia 2014 r. K. F. wskazała, że uregulowała dług w $\frac{1}{4}$ części tj. w kwocie 1.708,43 zł.

(odwołanie k. 2-2 odwrót)

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie.

(odpowiedź na odwołanie k.5-6)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. Z. prowadziła działalność gospodarczą.

(okoliczność bezsporna)

Łączna kwota zadłużenia S. Z. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za styczeń 2000 r., od kwietnia do czerwca 2000 r., od października 2000 r. do lipca 2001 r., od sierpnia do grudnia 2007 r., od marca do sierpnia 2008 r. wynosi 6.833,71 zł – w tym należność główna w kwocie 3.095,31 zł, odsetki za zwłokę liczone na dzień 5 października 2013 r. w kwocie 3.536 zł oraz koszty upomnienia w kwocie 202,40 zł.

(rozliczenie składek – k.2 akt ZUS)

S. Z. zmarła w dniu 5 października 2013 r.

(odpis skrócony aktu zgonu – k.9 akt ZUS)

Postanowieniem z dnia 18 marca 2014 r., sygn. akt II Ns 3005/13, Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi stwierdził, że spadek po S. Z., córce J. i K., zmarłej dnia 5 października 2013 r. w Ł., na podstawie ustawy nabyli: mąż M. Z. w 1/2 części oraz rodzice K. F. i J. K. po 1/4 części każdy z nich.

(odpis postanowienia – k.13 akt ZUS)

W dniu 18 czerwca 2014 r. M. Z. sprzedał K. F. 1/2 części samodzielnego lokalu mieszkalnego (nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...)) wraz ze związanym z tym lokalem udziałem w częściach wspólnych budynku i w prawie użytkowania wieczystego działki pod budynkiem, jaką odziedziczył po zmarłej S. Z..

(akt notarialny k. 16 – 18 odwrot)

Postanowieniem z dnia 14 października 2015 r., sygn. akt II Ns 2083/14, Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi stwierdził, że w skład spadku po S. Z. wchodzi prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego (nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...)) z udziałem związanym z własnością lokalu, którą stanowi prawo użytkowania wieczystego gruntu oraz części budynku i urządzeń nie służących wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali – o wartości 92.500 zł oraz dokonał działu tego spadku w ten sposób, że prawo odrębnej własności ww. lokalu przyznał na wyłączną własność K. F. (która została zobowiązana do spłaty na rzecz J. K. kwoty 23.125 zł).

(postanowienie k.20 – 20 odwrot)

W dniu 12 września 2016 r. J. K. dokonał wpłaty w wysokości 1.709 zł na spłatę zadłużenia wynikającego z decyzji nr (...).

(okoliczność bezsporna)

W dniu 13 stycznia 2017 r. K. F. dokonała wpłaty w wysokości 1.708,43 zł na spłatę zadłużenia wynikającego z decyzji nr (...).

(potwierdzenie przelewu – k.27)

M. Z. zmarł w dniu 9 marca 2016 roku.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie ww. dokumentów, których autentyczności ani treści merytorycznej strony nie kwestionowały.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Zgodnie z treścią art.32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1778) do składek na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Natomiast stosownie do treści art.31 ww. ustawy do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio art.97§1, art.98§1 i §2 punkt 1 i 2, art.100, art.101 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.201).

Spadkobiercy płatnika (podatnika) co do zasady przejmują przewidziane w przepisach prawa podatkowego majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy (art.97§1 Ordynacji podatkowej). Do odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania składkowe (podatkowe) spadkodawcy stosuje się przepisy kodeksu cywilnego o przyjęciu i odrzuceniu spadku oraz o odpowiedzialności za długi spadkowe (art.98§1 Ordynacji podatkowej). Przepisy te stosuje się również do odpowiedzialności spadkobierców za zaległości składkowe (podatkowe) i odsetki za zwłokę od zaległości składkowych (podatkowych) spadkodawcy (art.98§1, §2 punkt 1 i 2 Ordynacji podatkowej).

Organ rentowy orzeka w jednej decyzji o zakresie odpowiedzialności lub uprawnień poszczególnych spadkobierców na podstawie decyzji ostatecznych wydanych wobec spadkodawcy oraz jego zobowiązań wynikających z prawidłowych deklaracji (art.100§1 Ordynacji podatkowej). Organ rentowy nalicza odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych spadkodawcy oraz oprocentowanie niezwróconych zaliczek naliczonego podatku od towarów i usług naliczane są do dnia otwarcia spadku (art.101§1 Ordynacji podatkowej).

Istota niniejszego postępowania sprowadziła się do rozstrzygnięcia kwestii zakresu odpowiedzialności K. F. za zobowiązania jej zmarłej córki S. Z.. O ile bowiem K. F. była zgodna co do obowiązku uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość 1/4 zaległości z tytułu nieopłaconych składek na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego (stosownie do odziedziczonego udziału w spadku), o tyle kwestionowała konieczność uiszczenia pozostałej kwoty.

W ocenie Sądu, zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy wskazuje, że K. F. ponosi odpowiedzialność za długi składkowe w kwocie określonej w decyzji.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że K. F., na mocy zawartej w dniu 18 czerwca 2014 r. umowy sprzedaży, nabyła od M. Z. odziedziczony przez niego udział wynoszący 1/2 spadku i tym samym wstąpiła w ogół praw i obowiązków spadkobiercy – zbywcy, na podstawie art.1053 kodeksu cywilnego (k.c.).

Zgodnie z treścią art.1055§1 k.c. nabywca spadku ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe w tym samym zakresie co zbywca. Ich odpowiedzialność jest solidarna.

Solidarna odpowiedzialność zbywcy i nabywcy obejmuje wszystkie długi spadkowe. Nabywca odpowiada solidarnie ze zbywcą niezależnie od tego, jak kształtuje się odpowiedzialność między wszystkimi spadkobiercami a wierzycielami spadku. Odpowiedzialność ta nie może być wyłączona ani zmodyfikowana wolą stron umowy zbycia spadku.

Skoro zatem uzyskany przez M. Z. udział spadkowy był obciążony długiem spadkowym (podobnie jak udział K. F. oraz J. K.), to jego zbycie w żaden sposób nie mogło zwolnić nabywcy udziału z konieczności jego uregulowania.

M. Z. zmarł w dniu 9 marca 2016 roku. Zgodnie z treścią art.97 ww. Ordynacji podatkowej przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki przejmują wyłącznie spadkobiercy podatnika i płatnika. Sukcesja nie dotyczy praw i obowiązków osób trzecich, które przejęły określone obowiązki po podatniku lub płatniku. Zatem spadkobiercy M. Z., jako osoby trzeciej zobowiązanej z tytułu niezapłaconych składek przez S. Z. nie mogą wstąpić w jego miejsce, bowiem te jego zobowiązania składkowe nie podlegają dziedziczeniu.

Nadto sposób uzyskania przez K. F. udziału spadkowego to jest na mocy czynności prawnej (umowy sprzedaży), a nie orzeczenia Sądu, pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Reasumując wnioskodawczyni ponosi odpowiedzialność za zobowiązania składkowe zarówno z tytułu nabycia spadku po S. Z. w 1/4 części jak i z tytułu nabycia 1/2 udziału spadku od M. Z..

Wobec powyższego decyzja organu rentowego jest prawidłowa i podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie.

(S.B.)

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.

6 lipca 2018 roku